



# Informatie-oorlog



Bekijk [het filmpje van nos.nl](#) en beantwoord de volgende vragen:

1 Benjamin doet aan geolocalen. Wat bedoelt Benjamin met geolocalen?

.....  
.....  
.....

2 Wat doet Benjamin als hij dit gedaan heeft?

.....  
.....  
.....

3 Waarom doet Benjamin dat?

.....  
.....  
.....

4 Noem twee voorbeelden van nepbeelden die in het filmpje worden genoemd.

.....  
.....

Lees het artikel [‘Zo wapen je jezelf tegen desinformatie over de oorlog in Oekraïne’](#) van de NRC van 1 maart 2022. NRC Handelsblad geeft hierin 4 tips om te zorgen dat je geen nepberichten deelt op sociale media.

5 Wat bedoelt de schrijver met het ‘recyclen’ van beelden?

.....  
.....  
.....

6 Hoe kun je achterhalen of een beeld gerecycled is?

.....  
.....  
.....

7 De schrijver geeft het voorbeeld van een NBC verslaggever die iets discriminerends zou hebben gezegd. Wat was hier eigenlijk aan de hand?

.....  
.....  
.....

8 Oosterwoud noemt sociale media ‘een casino’. Wat bedoelt hij hiermee?

.....  
.....  
.....

9 Bij de laatste tip wordt het gevaar van liar’s dividend genoemd. Wat wordt hiermee bedoeld?

.....  
.....  
.....

10 Welke van de genoemde vier soorten nepnieuws ben je zelf tegengekomen op sociale media?

.....  
.....  
.....

# Informatie-oorlog



- 1 Het zoeken naar de locaties waar de filmpjes gemaakt zijn.
- 2 De informatie komt terecht op een grote kaart met een overzicht van alle geverifieerde informatie.
- 3 Benjamin probeert zo te zorgen dat mensen betrouwbare informatie krijgen. Zodat mensen weten wat er echt is gebeurd en wat nep is.
- 4 Twee noemen. Bijvoorbeeld: er was niet iemand levend verbrand, maar het was een lijk dat in een auto was gezet en in brand gestoken, overvliegende straaljagers zijn van een straaljagersshow, vertrekkende troepen rijden juist de andere kant op, een opgeblazen auto is waarschijnlijk niet van de rebellenleider.
- 5 Oude beelden van andere oorlogen (of hele andere gebeurtenissen), uit andere landen, worden gebruikt.
- 6 Je doet een omgekeerde 'image search' op Google om te zien waar het beeld vandaan komt.
- 7 Er was een stuk van haar verhaal afgeknipt. Daardoor betekende het iets heel anders.
- 8 'Je weet nooit wat je krijgt maar blijft gokken dat je iets geloofwaardigs of hoopvols tegenkomt.' Of: het is net zo verslavend en je hebt net zo'n kleine kans iets betrouwbaars te vinden als om iets te winnen bij een casino.
- 9 Als niemand meer iets gelooft is dat in het voordeel van de leugenaar. Want die kan beweren dat echte beelden ook nep zijn.
- 10 Eigen antwoord.



WERKBLAD 'ANALYSEREN BEELDEN'

# Informatie-oorlog



1 Komt het beeld van een betrouwbare bron? (officiële krant, televisie)

- NEE > Ga door naar vraag 2
  - JA > Noem de bron en ga door naar vraag 3.
- Bron:

.....

.....

.....

2 Wie is dan de maker? (of als je dat niet kunt achterhalen: wie is degene die het heeft geplaatst?). Zoek zoveel mogelijk informatie over de maker. De maker (of plaatser) van het beeld is:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Sla het beeld op en zoek via Google of het beeld gerecycled is. Van welke datum is het beeld?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het beeld is actueel/oud, want:

.....

.....

.....

.....

4 Is het filmpje onderdeel van een langer filmpje? Zoek reacties op het beeld en kijk of je het origineel kunt vinden. Bekijk het hele filmpje. Het beeld is  WEL /  NIET onderdeel van een langer filmpje, want:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5 Wat is de boodschap? Is het nieuws te mooi of gruwelijk om waar te zijn? Of is het te grappig? Dan zou het best wel eens nep kunnen zijn. De boodschap van het filmpje is:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

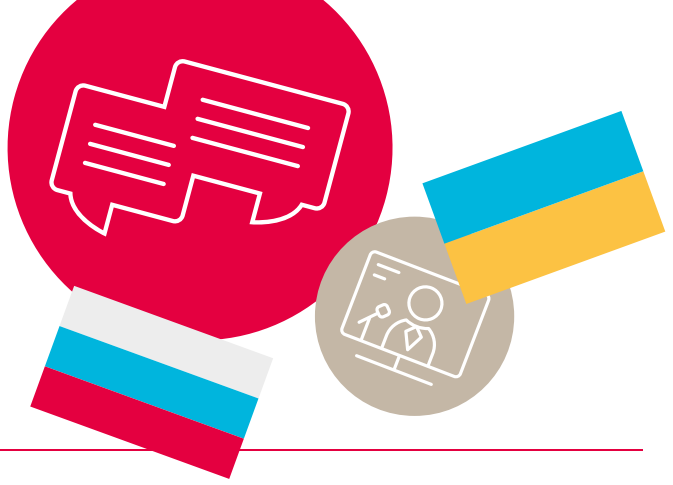
.....

.....

.....

UITLEG

# Verboden woordenlijst



## Factchecken / verifiëren

Nakijken of het wel waar is wat er gezegd wordt.

## Open data / open source data

Informatie die openbaar op internet te vinden is. Bijvoorbeeld via Google Maps.

## Trollenfabriek

Bedrijf dat nep-berichten op internet plaatst.

## Metadata

Informatie over de informatie. Bijvoorbeeld de fotograaf, datum en tijdstip van een foto.

## Desinformatie / misinformatie

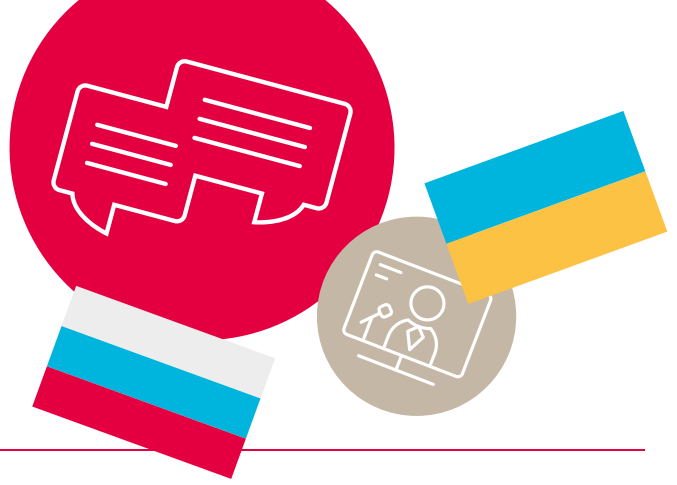
Informatie die niet waar is en die met opzet wordt verspreid.

## Propaganda

Beïnvloeden van iemands politieke mening.

UITLEG

# Verboden woorden



## Factchecken / verifiëren

VERBODEN:  
**Nakijken**

VERBODEN:  
**Feit**

VERBODEN:  
**Controleren**

## Open data/ open source data

VERBODEN:  
**Informatie**

VERBODEN:  
**Openbaar**

VERBODEN:  
**Internet**

## Trollenfabriek

VERBODEN:  
**Internet**

VERBODEN:  
**Fake**

VERBODEN:  
**Nep**

## Metadata

VERBODEN:  
**Informatie**

VERBODEN:  
**Gegevens**

VERBODEN:  
**Documenten**

## Desinformatie / misinformatie

VERBODEN:  
**Nieuws**

VERBODEN:  
**Openbaar**

VERBODEN:  
**Fake**

## Propaganda

VERBODEN:  
**Politieke**

VERBODEN:  
**Beïnvloeden**

VERBODEN:  
**Mening**